

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Valtio-opin laitos	
Tekijä-Författare-Author Heino, Sisko Elina			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Mikä on Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen rooli arvioitaessa sitä, saako Euroopan unionin jäsenmaa säätää tai säilyttää yhteisön ympäristönsuojelunormeja tiukempia kansallisia ympäristölakeja? : Kysymyksen punnintaa mm. joidenkin Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen teemaan liittyvien ratkaisujen ja Fritz Scharpf:n vallan legitimaatioon ja integraatioon liittyvien käsitteiden valossa			
Oppiaine-Läroämne-Subject Valtio-oppi			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu	Aika-Datum-Month and year 2008-04-14	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 74 s.	
Tiivistelmä-Referat-Abstract <p>Tutkielma käsittelee Euroopan unionin jäsenmaiden mahdollisuutta säätää tai säilyttää EU:n ympäristönsuojelunormeja tiukempia kansallisia ympäristölakeja. Työssä tarkastellaan jäsenmaiden liikkumavaraa ympäristöpolitiikassa Euroopan unionin integraation syventyessä. Ympäristöpolitiikka on kiinnostava tutkimuskohde, koska sen saralla EU-lainsäädännön lisääntyminen on politiikan alueista ollut poikkeuksellisen nopeaa ja suoraviivaista. Tutkimusaiheen ajankohtaisuutta lisää se, että itälaajentumisen yhteydessä unioniin liittyi joukko ympäristölainsäädännöltään kehittymättömiä maita, mikä saattaa hidastaa EU:n ympäristölakien säätämistä ja siten vahvistaa tiukan ympäristönsuojelun kannalla olevien jäsenmaiden tarvetta pitää yllä tai kehittää kansallisesti korkeaa ympäristönsuojelun tasoa. Euroopan unioni on nostanut ympäristönsuojelun korkean tason yhdeksi yhteisön tavoitteista. Tutkielmassa tarkastellaan, kuinka EU suhtautuu jäsenmaan pyrkimykseen toteuttaa tätä yhteisön tavoitetta ”paremmin” kuin yhteisö itse. Kun tapauksessa on kyse EU:n jo harmonisoimasta elämäalueesta, on jäsenmaan oman tiukan ympäristölainsäädännön salliminen usein ristiriidassa EU:n keskeisen tavoitteen eli sisämarkkinoiden vapaan kilpailun kanssa.</p> <p>Työssä selvitetään Euroopan unionin suhtautumista tutkimusaiheeseen tarkastelemalla, kuinka EY-tuomioistuin on ratkaissut joukon oikeustapauksia, joissa jäsenmaa on pyrkinyt rajoittamaan sisämarkkinoiden toimintaa alueellaan ympäristösyihin vedoten. EY-tuomioistuimen rooli tai osuus asiassa on hyvä tarkastelukulma sen vuoksi, että tuomioistuin tunnetaan Euroopan unionin piirissä integraation syventämisen vahvana ”moottorina” ja sille on annettu viime kädessä oikeus tulkita EU-lakeja epäselvissä tilanteissa.</p> <p>Tutkielmassa lähestytään EY-tuomioistuimen roolia tutkimusaiheeseen testaamalla tutkimusaineiston (edellä mainitut oikeustapaukset) avulla kahta hypoteesia. Toinen niistä on omaksuttu Fritz Scharpfilta, joka väittää hyvinvointivaltion säilyttämiseen liittyvän tutkimuksensa yhteydessä, että EY-tuomioistuin toimii aina negatiivisen integraation asialla pyrkien poistamaan kaikki esteet vapaan kilpailun tieltä EU:n sisämarkkinoilla. Toinen hypoteesi on tutkimuskirjallisuudesta suodatettu väite, jonka mukaan hetyttömänä integraation kannattajana tunnettu EY-tuomioistuin suosisi ratkaisuisaan ympäristönsuojelun edistämistä eli se sallisi niihin liittyvissä oikeustapauksissa jäsenmaalle enemmän kansallista liikkumavaraa kuin muulloin.</p> <p>Tutkimustulos on se, että vaikka EY-perustamissopimuksessa jäsenmaan mahdollisuutta säätää tai säilyttää EU-lakia tiukempaa kansallista ympäristönormistoa säädellään mm. artikloilla EY 95, EY 176 ja EY 30, niin viime kädessä asiasta päättää poliittisen kontrollin ulottumattomissa oleva EY-tuomioistuin. Tutkimusaineiston mukaan EY-tuomioistuin näyttää päällisin puolin katsottuna asettuvan enemmistössä tapauksista tukemaan jäsenmaan halua pyrkiä ankarampaan ympäristönsuojeluun kuin EU. Syvempi aineiston tarkastelu kuitenkin monimutkaistaa kuvaa, mm. koska suuri osa aineiston tapauksista liittyy alueisiin, joita EU ei oikeusjutun nostamisen hetkellä ollut vielä harmonisoinut ja tällaisilla alueilla jäsenmaan liikkumavara on luonnostaan suurempi kuin täysharmonisoiduilla.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords Euroopan unioni Euroopan yhteisöjen tuomioistuin integraatio toimivalta EU-maat ympäristöpolitiikka oikeuslaitos EU-oikeus EY-oikeus kansainvälinen oikeus ympäristönsuojelu EU-politiikka oikeuskäytäntö EY-tuomioistuin poliittinen päätöksenteko			

Eurooppa
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information